

Ο Πρόεδρος

Προς:

1. Υπουργό Εσωτερικών
& Διοικητικής Ανασυγκρότησης,
κ. Πάνο Σκουρλέτη
2. αναπλ. Υπουργό Οικονομίας
& Ανάπτυξης, κ. Αλέξη Χαρίτση

Κοινοποίηση:

- Υπουργό Οικονομίας & Ανάπτυξης,
κ. Δημήτρη Παπαδημητρίου
- Επιμελητήρια-μέλη ΚΕΕ

Αθήνα, 22 Φεβρουαρίου 2018
Αριθ. Πρωτ.: 701

**Θέμα: «Πρόταση Νόμου για την Εκλογίκευση και Ανταποδοτικότητα
των Δημοτικών Τελών ΟΤΑ προς Επιχειρήσεις»**

Αξιότιμοι κκ. Υπουργοί,

Όπως γνωρίζετε, η Ένωσή μας, στο πλαίσιο συνεχούς διαλόγου που βρίσκεται σε εξέλιξη με την Κυβέρνηση, έχει εισηγηθεί κατά καιρούς σημαντικά μέτρα πολιτικής και νομοθετικής πρωτοβουλίας που αποσκοπούν στη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων και γενικότερα στην όσο το δυνατόν ταχύτερη οικονομική ανάκαμψη στη χώρα μας. Πολλά απ' αυτά τα μέτρα αποσκοπούσαν και αποσκοπούν στη μείωση του εξωγενούς διοικητικού και λειτουργικού κόστους που δεν αφορά στην εσωτερική οργάνωση και τον επιχειρηματικό σχεδιασμό των επιχειρήσεων.

Τα δημοτικά τέλη που επιβάλλουν οι ΟΤΑ στις επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες σε Επιχειρηματικά και Βιοτεχνικά Πάρκα, καθώς και σε άτυπες συγκεντρώσεις σε βιομηχανικές ζώνες εκτός σχεδίου, είναι ένα κρίσιμο και σημαντικό θέμα που αποτελεί αντικείμενο υψηλού ενδιαφέροντος στο πεδίο του επιχειρηματικού περιβάλλοντος. Επί σειρά ετών, δεχόμαστε δεκάδες καταγγελίες επιχειρήσεων για το δυσβάστακτο κόστος που επιβάλλεται υποχρεωτικά από τους ΟΤΑ σε αυτές, μέσω της ΔΕΗ, για "ανταποδοτικές"

υπηρεσίες καθαριότητας και οδοφωτισμού που ουδέποτε παρέχονται, άλλοτε για λόγους αντικειμενικούς (έλλειψη υποδομών πρόσβασης και εξοπλισμού) και άλλοτε όχι. Οι επιχειρήσεις, ιδίως στους Ο.Τ.Α. των μεγάλων αστικών κέντρων όπου συχνά δεν υφίσταται το στοιχείο της εντοπιότητας, υποχρεώνονται να καταβάλλουν υπέρογκα ποσά, πολύ μεγαλύτερα από αυτά που επιβάλλονται στις λοιπές κατηγορίες χρήσεων του Δήμου, με μηδενική δυνατότητα αντίδρασης και διαπραγμάτευσης.

Πρέπει να σημειωθεί ότι στο πλαίσιο της "ανταποδοτικότητας" των δημοτικών υπηρεσιών που σχεδιάζεται και κοστολογείται από τους ΟΤΑ, υπάρχουν τεράστιες διαφορές στο ύψος των τελών που καλούνται να πληρώσουν οι επιχειρήσεις, από Δήμο σε Δήμο, ακόμα και μεταξύ όμορων Δήμων, γεγονός που πλήττει καίρια την ανταγωνιστικότητα πολλών (των περισσότερων) εξ αυτών. Συχνά γίνονται αναφορές για αυθαίρετα και ατεκμηρίωτα μεγέθη δημοτικών τελών, η δε πολυπλοκότητα των σχετικών διεργασιών που ακολουθούν οι ΟΤΑ, έχει περιγράψει με πολύ αναλυτικό τρόπο σε σχετική Ειδική Έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη. Έχει εκτιμηθεί, μέσω σχετικών μελετών που έχουν εκπονηθεί για αυτό το σκοπό, ότι η μέση ανταποδοτική δαπάνη θα έπρεπε να περιοριστεί κάτω από το 50% αυτής που πραγματικά αποδίδεται μέσω της ΔΕΗ ακόμα και για τους ΟΤΑ που παρέχουν πλήρεις και ολοκληρωμένες υπηρεσίες καθαριότητας και οδοφωτισμού προς τις επιχειρήσεις, αν και αυτή η περίπτωση σπάνια ή και ποτέ συναντάται.

Με το Άρθ. 58 παρ. 3 του Ν.3982/11, θεσμοθετήθηκε η δυνατότητα αναζήτησης συναινετικών λύσεων μεταξύ ΟΤΑ και Φορέων Διαχείρισης Επιχειρήσεων (ΕΔΕΠ) που είναι εγκατεστημένες σε Επιχειρηματικά Πάρκα. Σήμερα, 7 χρόνια μετά την ψήφιση του νομού, ουδέποτε κατέστη δυνατό να επιτευχθεί κάποια συμφωνία, παρά το ότι επιδιώχθηκε πάρα πολλές φορές από φορείς ΕΔΕΠ με τους ΟΤΑ, στα όρια των οποίων έχουν εγκατασταθεί και λειτουργούν τα μέλη τους. Επειδή ο νόμος παραπέμπει τη λύση στην αναζήτηση συμφωνίας σε εθελοντική βάση, μέσω προγραμματικής σύμβασης, οι ΟΤΑ ουδέποτε έδειξαν κάποια θετική διάθεση για αυτό το σκοπό. Έτσι, το πρόβλημα παραμένει μεγάλο για χιλιάδες επιχειρήσεις. Ειδικότερα, παραμένει δυσβάστακτο για τις επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες σε υποδοχείς που κατασκευάστηκαν κατά το παρελθόν και δεν έχουν ιδρυθεί Φορείς Διαχείρισης σύμφωνα με το Ν.3982/11. Στις περιπτώσεις αυτές, ελλείψει Φορέα Διαχείρισης των εγκατεστημένων, οι επιχειρήσεις καλούνται να καταβάλλουν τέλη "λειτουργίας" πολλαπλώς (και στον οικείο ΟΤΑ), χωρίς να έχουν κανένα δικαίωμα ελέγχου, άρνησης ή διαπραγμάτευσης επί του είδους και του ύψους των τελών που τους επιβάλλονται.

Από τα προηγηθέντα και κυρίως από τις πραγματικές συνθήκες λειτουργίας των επιχειρήσεων, αποδεικνύεται ότι η βούληση του νομοθέτη για την αναζήτηση συναινετικής λύσης στο πρόβλημα δεν επιτεύχθηκε με τη θεσμική ρύθμιση που ψηφίστηκε στο Ν.3982/11.

Αποδείχτηκε ότι θα ήταν προτιμότερο να είχαν υιοθετηθεί και ψηφιστεί μια εκ των εναλλακτικών ρυθμίσεων που είχαν τεθεί σε δημόσια διαβούλευση κατά τη ψήφιση του νομού και τελικώς αποκλείστηκαν. Οι ρυθμίσεις αυτές είχαν την εθελοντική διάσταση ως βάση αναζήτησης των σχετικών συμφωνιών ΟΤΑ και ΕΔΕΠ αλλά έθεταν όρια και περιορισμούς κατανομής των δημοτικών τελών 70% έως 80% υπέρ της ΕΔΕΠ, για να (και μέχρις ότου) προκύψουν συμφωνίες μεταξύ των δυο μερών. Οι διατυπώσεις των σχετικών άρθρων νόμου στην 3η (2009) και 6η (2010) εκδοχή του ν/σ επί Υπουργού Λ. Κατσέλη (μετέπειτα Ν.3982/11) επισυνάπτονται στο παράρτημα της παρούσας.

Αξιότιμοι κκ. Υπουργοί,

Εν όψει της ψήφισης του ν/σ «Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των Φορέων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων της χώρας», παρακαλούμε να αναλάβετε, από κοινού, πρωτοβουλία ριζικής αντιμετώπισης αυτού του πολύ μεγάλου προβλήματος. Ειδικότερα, σας ζητάμε να υιοθετήσετε και να ψηφίσετε τη διατύπωση του σχετικού άρθρου νόμου της 6ης εκδοχής (Λ. Κατσέλη) που παραπάνω καταγράψαμε, βελτιωμένο μερικώς με βάση τις συνθήκες που έκτοτε έχουν δημιουργηθεί. Οι εν λόγω βελτιώσεις αφορούν στην επέκταση του μέτρου της παρ. 3 του άρθ. 58 του Ν.3982/11 και στις επιχειρήσεις που βρίσκονται σε Άτυπες Συγκεντρώσεις και διαθέτουν την ανάλογη θεσμική αναγνώριση. Ακολουθεί η πρόταση νόμου που εισηγούμαστε.

Η παρ. 3 του Άρθ. 58 του Ν.3982/11 αντικαθίσταται ως ακολούθως :

«3. Ο Ο.Τ.Α. Α' βαθμού, στα διοικητικά όρια του οποίου είναι εγκαταστημένη η ΕΑΝΕΠ ή η ΕΔΕΠ ή υφίσταται άτυπη βιομηχανική συγκέντρωση για την οποία έχει εκδοθεί η ΚΥΑ, του άρθ. 56 παρ.1, παρέχει στις εγκατεστημένες επιχειρήσεις στο χώρο του ΕΠ ή την ΑΒΣ, τις ίδιες υπηρεσίες που παρέχει και στις λοιπές περιοχές που βρίσκονται στα διοικητικά του όρια, όπως υπηρεσίες καθαριότητας, φωτισμού κοινοχρήστων χώρων, συλλογής απορριμμάτων, ανταποδοτικά με τα εισπραττόμενα δημοτικά τέλη. Κατ' εξαίρεση, η ΕΑΝΕΠ ή η ΕΔΕΠ μπορεί να συνάπτει συμβάσεις με τον οικείο Ο.Τ.Α. Α' βαθμού, με βάση τις οποίες μέρος ή το σύνολο των ως άνω υπηρεσιών να ανατίθεται σε αυτήν με μεταβίβαση ανάλογου μέρους των δημοτικών τελών. Το ύψος των ανταποδοτικών τελών προσδιορίζεται επί συγκεκριμένου πλαισίου παρεχομένων υπηρεσιών που συμφωνείται μεταξύ ΕΑΝΕΠ ή ΕΔΕΠ και Ο.Τ.Α. με ανοικτή ανταγωνιστική διαδικασία, την οποία μπορεί να διενεργεί και η ΕΑΝΕΠ/ ΕΔΕΠ. Οι συμβάσεις κοινοποιούνται στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Σε κάθε περίπτωση, η χρέωση δημοτικών τελών ανά τ.μ. στεγασμένης επιφανείας για τις επιχειρήσεις που έχουν εγκατασταθεί εντός Επιχειρηματικού Πάρκου ή ΑΒΣ για την οποία έχει εκδοθεί η ΚΥΑ του άρθ. 56 παρ. 1, δεν πρέπει να υπερβαίνει τη μέση χρέωση για την αντίστοιχη εκτός του Επιχειρηματικού Πάρκου χρήση¹. Στην περίπτωση του ΕΠ, αν δεν συναφθεί σύμβαση με τον οικείο Ο.Τ.Α. Α' βαθμού, το 80% των καταβαλλόμενων από τις επιχειρήσεις εντός του ΕΠ δημοτικών τελών (δηλ. φωτισμού, καθαριότητας) που εισπράττονται από τη ΔΕΗ αποδίδεται στην ΕΑΝΕΠ ή ΕΔΕΠ και κατατίθεται σε ειδικό τραπεζικό λογαριασμό για κάλυψη κοινόχρηστων δαπανών. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζεται ο τύπος των πιο πάνω συμβάσεων, η διαδικασία απόδοσης των τελών και κάθε άλλο σχετικό θέμα.».

Αξιότιμοι κκ. Υπουργοί,

Παρακαλούμε πολύ για την υποστήριξη σας ώστε να διευθετηθεί το μείζον ζήτημα που παραπάνω σας παρουσιάσαμε. Είμαστε στη διάθεση σας για συζήτηση και συνεργασία και αναμένουμε σχετική πρόσκληση για συνάντηση. Σε κάθε περίπτωση, για περισσότερες λεπτομέρειες καθώς και παροχή στοιχείων επί της τεκμηρίωσης του προβλήματος και της προτεινόμενης λύσης, είναι στη διάθεση σας ο κ. Μανώλης Μπαλάς, Επιστημονικός μας

¹ Εναλλακτικά μπορεί να χρησιμοποιηθεί η φράση «δεν πρέπει να υπερβαίνει τη μέση χρέωση για την οικιακή χρήση, προσαυξημένη κατά 20%.» που ήταν στην εκδοχή 6 του ν/σ.

Συνεργάτης, ο οποίος έχει διαχειριστεί ανάλογες μελέτες και θέματα για λογαριασμό της Ένωσης μας ή άλλων συλλογικών φορέων των επιχειρήσεων.

Με εκτίμηση,

Κωνσταντίνος Μίχαλος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ**1) Διατύπωση σχετικού άρθρου στην 3η (2009) εκδοχή του ν/σ**

Άρθ. 16 «Διοίκηση και διαχείριση», παρ. 4: «Μετά τη μεταβίβαση της διοίκησης και διαχείρισης από την ΕΑΕΠ, ποσοστό 70 % των καταβαλλόμενων από τις εγκατεστημένες επιχειρήσεις δημοτικών τελών, διατίθεται αποκλειστικά για τη συντήρηση των έργων υποδομής και την αποκομιδή των απορριμμάτων, εξαιρουμένης μόνο της Μονάδας Καθαρισμού Αποβλήτων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Ανάπτυξης, καθορίζονται η διαδικασία και οι λεπτομέρειες εφαρμογής της παραγράφου αυτής. Τη σχετική εποπτεία και την επιθεώρηση των υπηρεσιών των Ο.Τ.Α. α' βαθμού ασκεί ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας.»

2) Διατύπωση σχετικού άρθρου στην 6η (2010) εκδοχή του ν/σ

Άρθ. 18 «Διοίκηση και διαχείριση», παρ. 3: «Ο οικείος Ο.Τ.Α. Α' οφείλει να παρέχει στις εγκατεστημένες επιχειρήσεις στο χώρο του ΕΠ τις ίδιες υπηρεσίες που παρέχει και στις λοιπές περιοχές που βρίσκονται στα διοικητικά του όρια, όπως υπηρεσίες καθαριότητας, φωτισμού κοινοχρήστων χώρων, συλλογής απορριμμάτων, ανταποδοτικά με τα εισπραττόμενα δημοτικά τέλη. Η ΕΑΝΕΠ ή ο εκάστοτε φορέας διοίκησης και διαχείρισης του ΕΠ μπορεί να συνάπτει συμβάσεις με τον οικείο Ο.Τ.Α. Α' βαθμού με βάση τις οποίες μέρος ή το σύνολο των ως άνω υπηρεσιών να ανατίθεται σε αυτόν με μεταβίβαση ανάλογου μέρους των δημοτικών τελών. Οι συμβάσεις κοινοποιούνται στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας. Στην περίπτωση αυτή, η χρέωση δημοτικών τελών ανά τ.μ. στεγασμένης επιφανείας για τα Επιχειρηματικά Πάρκα δεν πρέπει να υπερβαίνει τη μέση χρέωση για την οικιακή χρήση, προσαυξημένη κατά 20%. Αν δεν συναφθεί τέτοια σύμβαση με τον οικείο Ο.Τ.Α. Α' βαθμού, το 80% των καταβαλλόμενων από τις επιχειρήσεις εντός του ΕΠ δημοτικών τελών (δηλ. φωτισμού, καθαριότητας) που εισπράττονται από τη ΔΕΗ αποδίδεται στην ΕΑΝΕΠ ή ΕΔΕΠ και κατατίθεται σε ειδικό τραπεζικό λογαριασμό για κάλυψη κοινόχρηστων δαπανών. Αν λειτουργεί ΜΚΑ οι σχετικές δαπάνες γι' αυτήν βαρύνουν αναλογικά τις επιχειρήσεις που τη χρησιμοποιούν. Με απόφαση των Υπουργών Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, Οικονομικών και Εσωτερικών καθορίζεται η διαδικασία απόδοσης των τελών και κάθε σχετική αναγκαία λεπτομέρεια.»